

ab a. 1401. ad a. 1415. Item ad calcem fol. 80. p. 2. *Iste liber spectat ad librariam (litura) quem comparavit Dominus Henricus Episcopus; rursus litura, ita tamen, ut vox Warmiën. transpareat. Facile igitur primum istud in Codice Opusculum Seculo XIV. nondum exacto scribi potuit. Insignitur autem illud: Incipit libellus contra precipuos errores grecorum editus a fratre Bartholomeo constantinopolitano. Ordinis fratrum predicatorum. Ad instanciam fratrum inter grecos commorantium. Initium est: Licet grecorum ecclesiam virtutum floribus et philosophie studijs olim decoratam nouerimus &c. et finis: Omnes qui tenditis archum debellate eam in (lege id est) babilonem. Adhaeret Quaestio: Quando greci fuerunt excommunicati. Atque una cum hac Quaestione recensui Libellum in priori Volumine inter Codices Polemicos N. CCCLXXII. quo Lectorem dimitto.*

II. fol. 81. Tractatus ἀντιρρητικός contra Wiclefistas et Hussitas, cujus initium: *Iussit vestra reuerendissima paternitas ac metuentissima dominatio talia que negare phas non est &c. et finis: et in eadem fide et obediencia romane videlicet ecclesie semper fuit gubernata ecclesia christi. Amen. Additur: Scriptus est presens liber sub anno domini Millesimo Quadringentesimo Tricesimo secundo. Saepius relatus est et ipse priori Volumine, et praecipue inter Codd. Polem. N. CCCCXII. scriptus a. 1426. addito nomine Autoris Petri Tzsch*

f. Tzech de Pulka Austrii, de quo actum ibi.

III. fol. 91. Tractatus inscriptus: *Contra errores waldensium. Incipit: Prmo quia dicunt heresiarchas suos quos fratres nominant et in confessione dominos appellant esse veros discipulorum christi successores &c. Novem Errores per censentur adlita singulis refutatione e sacris literis. Mox sub ingressum objicitur Waldensibus nocturna praedicaio, quando familia christiana domit quam familiam inter se uocat dij fremdenn, quasi dicas profanos. Unde Tractatus Germaniam prodit Patriam, et ita ad calcem scriptorum Petri de Pillichdorf ejusdem argumenti editus est a Jac. Gretsero, et hinc in T. XXV. Bibl. PP. Lugd. p. 302. repraesentatus. Amplius tamen Exemplum ms. nactus erat Gretserus; dum enim Nostrium in Errore nono ita sistit: *spiritualem utilitatem viderit expedire; illud decimum cum sua impugnatione superaddit. In calce Nostri ea, quae supra notavi, confirmantur: Hunc librum scribi fecit Dominus Franciscus Episcopus warmien. Anno Domini M^o CCCC^{mo}. XXX. Franciscus Kueschmalz fedit ab a. 1424. ad an. 1457. Ejus nomen rursus hic scalpello lectorum oculis paene subductum suspicionem facit, Codicem piceis quibusdam manibus olim adhaesisse.**

DCXI.

Codex chartaceus germ. Sec. R. 1067 XVIII. Folior. 207. 4. nigro rubroque

1377

P O L E M I C I

1378

roque perscriptus hunc Titulum praefert: *Wahre Beschreibung der Catholischen und Apostolischen Orientalischen Kirchen Laurentii Normanni aus dem Lateinischen in das Teutsche übersetzt von Philippo Schwarz. Anno MDCCL.* Parum culta Schwarzii hujus, quisquis ille fuit, Versio jam in Titulo peccat; non enim Liber, quem prae oculis habemus, *Descriptio* est Orientalis Ecclesiae, neque autorem habet *Laur. Norrmannum Stregnesium Suecum*, sed est Ορθόδοξος Ομολογία της καθολικής και ἀποστολικής Εκκλησίας της Ανατολικής, seu *Orthodoxa Confessio catholicae atque apostolicae Ecclesiae Orientalis κατηχητικώς* III. *Libris* jam olim composita a *Petro Mogila Metropoli Kioviensi* in usum Ecclesiae *Russicae* (των Ρωσών) mox a *CPolitanis* adoptata, et sumtibus *Panagiotae Nicosii Aulæ Turcicae Interpretis Amst.* 1662. primum edita, et quidem, ut loquitur in praevia ejus commendatione *Nectarius Patriarcha Hierosolymitanus*, κατὰ τὴν ἡμῶν τε καὶ τῶν Λατίνων φωνήν, graece et latine. Atque ideo nec *Norrmannum*, qui eam *Lips.* 1695. edidit, primum Interpretem latinum habet, ut patet etiam ex *Adprobatione Parthenii Patriarchae CPolitani* jam a. 1643. testantis, *Libellum* utraque lingua e *Russia* ad se missum fuisse. Cito Patriarcharum testimonia ex *Edit. Wratislav.* hujus *Confessionis* gr. lat. et germ. 1751. 8. cui *C. Gottl. Hofmannus T. D. Witteberg.* ejus *Historiam* praefixit, in qua tamen

Editionis pure graecae *Bucaresti* 1699. f. quae mihi objacet, non meminit. Ceterum Versio germ. impressa, quam *J. Leonh. Frischius* adornavit, *Schwarzianam* ms. nostram multis parasangis antecedit.

DCXII.

Codex chartaceus lat. Sec. R. 680 XVIII. Folior. 37. f. titulum praefert: *De Veritate Religionis Catholicae*, et est *Deductio* methodo paene scholastica, syllogistica VI. *Signorum* seu *Argumentorum*, quae militant pro dicta Veritate. Dabo illa verbis Autoris: *Primum Signum* — ex naturali ipsius catholicae religionis incredibilitate et modo, quo per totum mundum fuit propagata, desumitur. *Secundum Argumentum* — ex *Doctrinae Catholicae Sanctitate*, quae suos sectatores ad perfectam virtutem deducit. *Tertium Argumentum* — a numero *Martyrum*. *Quartum Argumentum* — a *Miraculis*. *Quintum Signum* — consensus *Sapientium omnium populorum et gentium* ex lege *Naturae viventium*. *Sextum Argumentum* — ab identitate *Signorum* seu similitudine *argumentorum*, quibus *primitiva Ecclesia* et *moderna Religio Catholica* probantur a *Deo* revelatae, et *authore Deo* in mundum introductae. Ingressus est hujusmodi. Sequuntur *Argumenta* et *Signa*, quibus significatur *Catholica Religio* esse revelata et praecepta a *Deo*. *Nota*, quod iterum saepiusque notavi, me non assumere hujusmodi *signa*